

**ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**

Кафедра кібербезпеки та програмного забезпечення

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА ІТ КОМПАНІЙ

першого рівня вищої освіти

м. Кропивницький

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Економіка ІТ компаній
Викладач	Лектор – Лисенко Ірина Анатоліївна, кандидат технічних наук, ст. викладач кафедри кібербезпеки та програмного забезпечення
Контактний телефон	службовий: (0522)390-449 – робочі дні з 8 ³⁰ до 14 ²⁰
E-mail:	min_max@i.ua
Консультації	<i>Очні консультації</i> відповідно до затвердженого графіку консультацій <i>Онлайн консультації</i> засобами електронної пошти, месенджерів (Facebook-Messenger / Viber / Telegram) у робочі дні

2. Анотація дисципліни

Курс «Економіка ІТ компаній» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системних знань щодо економічних основ функціонування підприємств ІТ-індустрії та особливостей організації ІТ-бізнесу в сучасних ринкових умовах. У межах курсу розглядаються ключові поняття економіки підприємства, специфіка формування доходів і витрат ІТ-компаній, принципи ціноутворення на ІТ-продукти та послуги, а також підходи до оцінювання ефективності господарської діяльності підприємств цифрової економіки. Дисципліна передбачає опрацювання методів розрахунку основних економічних показників, аналіз фінансових результатів, оцінку продуктивності та рентабельності, виявлення резервів підвищення ефективності діяльності ІТ-компанії.

3. Мета і завдання дисципліни

Метою викладання дисципліни «Економіка ІТ компаній» є формування у здобувачів вищої освіти компетентностей, необхідних для організації та економічного управління діяльністю ІТ-компаній, зокрема в частині планування та аналізу бізнес-процесів, оцінювання ефективності господарювання, прийняття обґрунтованих управлінських рішень, а також визначення стратегії і тактики розвитку ІТ-бізнесу та підготовки супровідних матеріалів.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є засвоєння здобувачами теоретичних основ економіки підприємства з урахуванням специфіки ІТ-індустрії та формування практичних умінь розраховувати й аналізувати економічні показники діяльності ІТ-компанії. Дисципліна також передбачає набуття навичок оцінювання фінансових результатів, рентабельності та ефективності використання ресурсів, виявлення резервів покращення роботи підприємства та обґрунтування управлінських рішень на основі достовірної економічної інформації. Окремим завданням курсу є розвиток здатності формувати елементи бізнес-стратегії ІТ-компанії, визначати основні напрями надання ІТ-послуг, готувати матеріали для комунікації з клієнтами та презентувати діяльність компанії.

4. Результати навчання

У результаті вивчення дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

- знати сутність, функції та структуру ринку, здійснювати аналіз і прогнозування попиту на ІТ-продукти та послуги;
- вміти аналізувати виробничу програму підприємства та оцінювати ефективність використання ресурсів ІТ-компанії (трудових, фінансових, матеріальних, інформаційних);
- застосовувати базові підходи менеджменту та маркетингу в діяльності підприємства ІТ-сфери, визначати цілі компанії та обирати інструменти управління;
- планувати та проводити маркетингові дослідження, збирати й аналізувати первинну та вторинну інформацію для ухвалення управлінських рішень;
- оцінювати фінансово-економічні результати діяльності ІТ-компанії за системою показників ефективності (прибутковість, рентабельність, продуктивність тощо);
- розробляти базові елементи бізнес-плану та економічного обґрунтування діяльності ІТ-компанії, включаючи формування моделі взаємодії суб'єктів ІТ-ринку;
- виконувати економічні розрахунки, виявляти резерви підвищення ефективності роботи підприємства та пропонувати заходи з розвитку інформаційного бізнесу (у т.ч. франчайзинг, інформаційне підприємництво).

5. Обсяг дисципліни

Ознака дисципліни	
Кількість кредитів / годин	4/120
Нормативна / вибіркова	вибіркова
Вид підсумкового контролю	залік

6. Політика дисципліни

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення. Детальніше за посиланням URL : <http://www.kntu.kr.ua/doc/dobro.pdf>

Відвідування занять

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і лабораторні заняття курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях

Недопустимість: запізень на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральнотехнічному національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору; Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ, Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність ІТ-бізнесу та інформаційної економіки

Поняття інформаційного бізнесу. ІТ-компанія як суб'єкт господарювання. Особливості цифрової економіки.

Тема 2. Інформаційні продукти та ІТ-послуги

Види ІТ-продуктів і послуг. Моделі створення цінності. Особливості нематеріального продукту.

Тема 3. Бізнес-моделі ІТ-компаній

Проектна/продуктова модель. Outsource/Outstaff. SaaS та підписки. Монетизація цифрових продуктів.

Тема 4. ІТ-ринок та механізми його функціонування

Структура ІТ-ринку. Попит і пропозиція. Фактори конкурентоспроможності та ціноутворення.

Тема 5. Тенденції розвитку ІТ-ринку України та світу

Етапи розвитку індустрії. Поточні тренди та виклики. Аналіз перспектив галузі.

Тема 6. Створення та організація діяльності ІТ-компанії

Планування запуску бізнесу. Основні етапи організації підприємства. Розподіл ролей і процесів.

Тема 7. Організаційні структури ІТ-компаній

Функціональна, проектна, матрична структури. Побудова організаційної структури та відповідальності.

Тема 8. ІТ-менеджмент і управління бізнес-процесами

Принципи управління. Планування діяльності. KPI, контроль і оцінювання результатів.

Тема 9. Управління персоналом в ІТ-компаніях

Планування трудових ресурсів. Мотивація, розвиток компетентностей. Особливості командної роботи.

Тема 10. Економіка праці та нормування в ІТ

Продуктивність праці. Методи оцінки трудомісткості. Планування навантаження та витрат на персонал.

Тема 11. Планування витрат і бюджетування в ІТ-компанії

Структура витрат. Операційний бюджет. Формування фінансових планів і прогнозів.

Тема 12. Формування цін на ІТ-продукти та послуги

Методи ціноутворення. Собівартість, маржинальність. Комерційна пропозиція, договірна ціна.

Тема 13. Маркетинг у ІТ: поняття та інструменти

Інформаційний маркетинг. Канали продажів. Позиціонування та формування бренду ІТ-компанії.

Тема 14. Маркетингові дослідження та життєвий цикл ІТ-продукту

Етапи дослідження. Аналіз ринку та конкурентів. Життєвий цикл продукту/послуги.

Тема 15. Консалтинг в ІТ та організація консультаційних послуг

Формати консалтингу. Підготовка технічного завдання. Організація взаємодії з клієнтом.

Тема 16. Презентація ІТ-компанії та робота з клієнтом

Пітчінг, презентація послуг/продукту. Комунікація, переговори. Підготовка комерційних матеріалів.

8. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Поточний контроль у межах дисципліни здійснюється шляхом оцінювання виконання кожної лабораторної роботи та передбачає поетапну перевірку практичних результатів навчання. Основними критеріями оцінювання є правильність і повнота виконання завдання, якість оформлення та представлення результатів, рівень аргументованості під час захисту, а також дотримання встановлених термінів подання роботи. Під час контролю додатково враховується розуміння здобувачем теоретичного матеріалу, вміння пояснити застосовані методи та сформованість практичних навичок роботи з інструментами й технологіями дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі заліку та спрямований на визначення рівня засвоєння теоретичних положень курсу і здатності здобувача застосовувати набуті знання під час розв'язання практичних завдань.

9. Рекомендована література

Базова

1. Савеленко О.К., Лисенко І.А., Іванченко О.О. CASE-технології у проектуванні інформаційних систем: Навчальний посібник. - Кропивницький: Видавець Лисенко В.Ф., 2018.- 240 с.
2. Савчук Л. М. «Організація та ведення ІТ-бізнесу»: навч. посіб / Л.М. Савчук, К.О. Удачина, Р.В. Савчук Р. В. – Дніпро: УДУНТ, 2022. – 117 с.
3. Кузьмініх В.О., Тараненко Р.А. Основи управління ІТ проектами: навч. посіб. - Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 75 с.
4. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK Guide) – Seventh Edition. – Project Management Institute, USA, 2021
5. Добровська Л. М., Аверьянова О. В. Управління ІТ проектами в MICROSOFT PROJECT. – К.: КПІ, 2020. – 152 с
6. Кузьмініх В.О., Коваль О.В., Тараненко Р.А. Моделі та засоби управління ІТ проектами: навч. посіб. - Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. - 222 с
7. Крижановський Є.М., Яшолт А.Р., Жуков С.О., Козачко О.М. Моделювання бізнес-процесів та управління ІТ-проектами: навчальний посібник – Вінниця : ВНТУ, 2018. – 91 с

Допоміжна

8. Довгань Л.Є., Мохонько Г.А., Малик І.П. Управління проектами»: підручник – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с
9. Приймак В.М. Управління проектами. Збірник кейсів: навч. посіб. - К.: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2021. - 268с.
10. Катренко А.В. Управління ІТ проектами. Підручник. -Львів:Новий світ, 2021. - 550 с
11. М. Мак-Дональд: «Економіка та управління ІТ проектами»
12. В. Куліков, О Кириченко: «Економіка та організація ІТ підприємства» 2018 р.

Інформаційні ресурси

13. Онлайн-курси Prometheus. – URL: <https://prometheus.org.ua/>
14. Онлайн-курси Coursera. – URL: <https://www.coursera.org>
15. Академія Cisco. – URL: <https://www.netacad.com>
16. Он-лайн ресурс з інформаційних технологій. – URL: <https://habr.com>
17. Он-лайн ресурс з інформаційних технологій. – URL: <https://dou.ua/>
18. Пошукова система. – URL: <https://www.google.com/>
19. Он-лайн ресурс перегляду відеоуроків. – URL: <https://www.youtube.com>